

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती - 'ज्ञान दिवस'

व्याख्यान

“डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि
सेक्युलॅरिझम”

वक्ते: मधु कांबळे

ज्येष्ठ पत्रकार, लेखक, माजी सहसंपादक – दै. लोकसत्ता

गुरुवार दि. १६ एप्रिल २०२६, दुपारी ३.०० वाजता

स्थळ: सेमिनार हॉल ११९

प्रशिक्षण व आस्थापना विभाग

सरदार पटेल अभियांत्रिकी महाविद्यालय, अंधेरी (प), मुंबई-५८

भारतीय विद्या भवनचे

सरदार पटेल अभियांत्रिकी महाविद्यालय

भवनस कॅम्पस, मुन्शी नगर, अंधेरी (पश्चिम), मुंबई ४०००५८.

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १३५ व्या जयंतीनिमित्त व्याख्यान

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १३५ व्या जयंतीनिमित्त, आपल्या महाविद्यालयाच्या प्रशिक्षण व आस्थापना विभागाने व्याख्यान आयोजित केलेले आहे.

विषय: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि सेक्युलॅरिझम

वक्ते: श्री. मधु कांबळे (जेष्ठ पत्रकार, लेखक)

वेळ: गुरुवार, दिनांक १६ एप्रिल २०२६ रोजी दुपारी ३.०० वाजता,

स्थळ: सेमिनार हॉल ११९

श्री. मधु कांबळे यांचा अल्प परिचय

- ज्येष्ठ पत्रकार, मुंबई. १९९१ ते २०२४ - ३३ वर्षे पूर्णवेळ पत्रकारिता.
- २० वर्षे दैनिक सकाळमध्ये उपसंपादक, वरिष्ठ उपसंपादक... राजकीय प्रतिनिधी म्हणून कार्यरत.
- १३ वर्षे दैनिक लोकसत्तामध्ये सहसंपादक, राजकीय पत्रकारिता. सामाजिक, राजकीय प्रश्नांवर लेखन.
- दैनिक लोकसत्ता मधून सहसंपादक म्हणून सेवानिवृत्त..

प्राप्त पुरस्कार

१. सन २०००... मुंबई मराठी पत्रकार संघाचा कॉ. तु. कृ. सरमळकर स्मृती पुरस्कार (मुंबई)
२. सन २०१९ ...राज्य शासनाचा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मूकनायक पत्रकारिता पुरस्कार (दिल्ली)
३. सन २०२४ ... ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सैनिक व पत्रकार दिनू रणदिवे स्मृती पुरस्कार (मुंबई) ... आणि इतर...

प्रकाशित पुस्तके

१. **समतेशी करार (२०२१):** वर्तमान राजकीय, सामाजिक प्रश्नांचा वेध आणि पर्यायी व्यवस्था निर्मितीची मांडणी करणारे पुस्तक
२. **जाती मोजायच्या की गाडायच्या? (२०२५):** जातिनिहाय जनगणनेवर पहिला वैचारिक हल्ला करणारे पुस्तक.

भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी भारताच्या लोकशाही व्यवस्थेत धर्मनिरपेक्षतेला (**Secularism**) अत्यंत महत्त्वाचे स्थान दिलेले आहे. त्यांनी धर्मनिरपेक्षतेचा अर्थ फक्त "सर्व धर्मांना समान वागणूक" एवढाच मर्यादित ठेवला नाही, तर व्यक्तीला आपल्या श्रद्धेनुसार धर्म स्वीकारण्याचे, आचरण करण्याचे आणि प्रसार करण्याचे स्वातंत्र्य असावे, यावर भर दिला. भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत अधिकारांमध्ये (विशेषतः कलम २५ ते २८) या तत्त्वांचा स्पष्ट उल्लेख आढळतो. त्यांच्या विचारांनुसार, धर्म हा व्यक्तीचा खाजगी विषय आहे, आणि राज्याने धर्माच्या आधारावर कोणताही भेदभाव करू नये. समाजात समानता, बंधुता आणि न्याय प्रस्थापित करण्यासाठी धर्मनिरपेक्षता आवश्यक आहे, असे ते मानत होते. डॉ. आंबेडकर यांनी असा धर्मनिरपेक्ष भारत घडवण्याचा प्रयत्न केला, जिथे प्रत्येक नागरिकाला धर्म, जात किंवा पंथ यांच्यापलीकडे समान हक्क आणि सन्मान मिळेल.

डॉ. आंबेडकर यांच्या विचारांची महाराष्ट्राच्या बदलत्या सामाजिक आणि राजकीय परिस्थितीत समर्पकता समजून घेण्याच्या हेतूने सदर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. तरी आपल्या महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी या कार्यक्रमास आवर्जून उपस्थित रहावे.

दि. ९ एप्रिल २०२६

प्रा. डॉ. मोहन मुरुडी
प्र. प्राचार्य